

PRELIMINAR

Ramon Balasch.

Àngel Gustà.

Daniel Romani.

Catalunya ha estat pionera, a l'Estat espanyol, en un grapat de disciplines, tant en el vessant industrial i econòmic com en el social i el cultural. L'àmbit de les gasolineres no n'és una excepció. Va ser a principis del segle XX quan varen començar a instal·lar-se assortidors a la via pública a Barcelona i en alguns punts de la nostra geografia. Al cap d'uns anys aquests assortidors, sovint garatges i tallers de reparacions, es van convertir en estacions de servei.

La Història de les Estacions de Servei de Catalunya explora

la transformació i l'expansió que han experimentat les gasolineres –que ha anat paral·lela a l'evolució de l'automòbil– i aborda la vida quotidiana i l'econòmica del país al llarg de tot un segle.

Aquest llibre, de caràcter divulgatiu –destinat tant als que estan vinculats al món de les gasolineres com al públic en general–, s'ha fet bàsicament a partir de la documentació i informació que han proporcionat un col·lectiu de professionals del sector. Un dels seus atractius és que la major part d'informació, tant escrita com gràfica, no s'ha publicat mai fins ara.

La Història de les Estacions de Servei de Catalunya s'inicia amb una mirada als orígens del petroli –el primer pou és de l'any 1859– i a les primeres companyies petrolieres. Després de fer un breu repàs de les fonts d'energia a Catalunya anteriors al petroli, el llibre recull, de manera cronològica, les gasolineres catalanes més antigues que continuen obertes actualment, algunes de les quals van néixer d'assortidors a la via pública a les primeres dècades del segle XX. També explora fets clau com la creació del monopoli de petrolis l'any 1927 –el monopoli de petrolis és l'element de referència de la indústria petroliera espanyola durant 65 anys, fins a la seva desaparició, el 1992–, l'expansió de la xarxa viària catalana i la construcció de la xarxa

d'autopistes a partir de la dècada de 1960. S'hi inclouen esdeveniments com la nevada del 1962 i la vaga del 1978 –que van buidar completament les estacions de servei catalanes– i informació de les companyies que tenen implantació a Catalunya –les catalanes: Petrocat, Meroil, Petromiralles...– i les multinacionals. L'arquitectura de les estacions de servei mereix un capítol dins la *Història de les Estacions de Servei de Catalunya*, que es completa amb una reflexió sobre les gasolineres actuals –moltes de les quals han incorporat l'autoservei i també una botiga de complements per al cotxe i, en alguns casos, d'altres productes– i sobre l'ús creixent dels combustibles alternatius.

Els autors